RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 82.531 van 29 september 1999
in de zaak A. 86.905/IX-2017.

In zake : Erwin MICHIELS,
die woonplaats kiest bij
advocaten K. RASSCHAERT en Ch. LESAFFER,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 267

tegen :

de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Erwin MICHIELS op 23 september 1999 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van "de beslissing van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van 10 september 1999, waarin kennis werd gegeven van de kandidatenlijsten voor de betrekking van loods en waarin op impliciete wijze werd beslist dat verzoeker niet werd gerangschikt op de kandidatenlijsten, en waarvan hem op 10 september 1999 kennis werd gegeven bij brief met kenmerk AWBP/Scheepspersoneel/12AB-U-99 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement Algemene Zaken, Administratie ambtenarenzaken";

Gezien het administratief dossier;

Gelet op de beschikking van 23 september 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 29 september 1999, om 14.30 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad L. HELLIN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat Ch. LESAFFER, die verschijnt voor verzoeker, en van de adjunct van de directeur V. LAEVENS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker is kapitein ter lange omvaart.

1.2. Eind januari 1999 neemt hij contact op met de Vlaamse administratie om zich te informeren over de carrièremogelijkheden als loods bij het loodswezen van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

1.3. Op 16 februari 1999 ontvangt hij vanwege de afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen van het departement Algemene Zaken en Financiën van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een brief waarin hem uiteengezet wordt op welke wijze en onder welke voorwaarden hij bij het Vlaamse Gewest zijn kandidatuur als loods kan stellen. In die brief wordt het volgende gelezen :

"Er worden kandidatenlijsten opgemaakt waarop de kandidaten gerangschikt zijn, rekening houdend met enerzijds de door hen behaalde brevetten, getuigschriften en diploma's en anderzijds de vaart in welbepaalde functies. Het feit dat u op een kandidatenlijst bent gerangschikt, betekent niet dat u meteen wordt aangeworven.

Indien er vacatures zijn, en er mag aangeworven worden, wordt in de volgorde van de rangschikking van de kandidaten uit deze lijsten geput.

Voorafgaandelijk aan hun indiensttreding moeten de kandidaten geen examen afleggen. Zij worden daarentegen wel onderworpen aan een arbeidsgeneeskundig onderzoek en een opleidingsperiode (stage).

De duur van de stage is als volgt :

...

alle loodsenfuncties 1 jaar

Uit ons telefonisch onderhoud bleek dat u geïnteresseerd bent voor opname op de kandidatenlijst van :

...

loods (algemene functie)...

Als bijlage vindt u een kopie van de aanwervingsreglementen op basis waarvan de kandidatenlijsten worden opgesteld. Tevens vindt u een formulier van kandidaatstelling.

Ik vestig er uw aandacht op dat de leeftijdsgrens die momenteel nog in de diverse aanwervingsreglementen werd opgenomen, vermoedelijk in de loop van 1999 zal worden geschrapt. Indien u ouder bent dan de maximale leeftijd die werd vermeld in de aanwervingsreglementen, kunt u slechts in 1999 op de kandidatenlijsten worden opgenomen. U kunt zich evenwel nu reeds kandidaat stellen.

Indien u in één of meerdere van de graden/functies geïnteresseerd bent, verzoek ik u het formulier van kandidaatstelling (of de formulieren) volledig en correct in te vullen, en mij, samen met een kopie van uw brevetten, getuigschriten en diploma′s, en een attest waaruit blijkt dat u gevaren hebt met vermelding van de vaartperiodes en de functies waarin u hebt gevaren - terug te bezorgen op hiernavolgend adres :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Algemene Zaken en Financiën
Afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen
tav. mevrouw Myriam Dierickx
Boudewijnlaan 30
1000 BRUSSEL

Indien u aan de voorwaarden voldoet, wordt u een plaats op de kandidatenlijst toegekend. Wanneer de nieuwe kandidatenlijsten worden opgemaakt (februari-maart 1999) zult u daarvan een afschrift ontvangen".

1.4. Verzoeker was van 12 februari 1999 tot 20 april 1999 op zee en heeft pas kennis van deze brief genomen na zijn thuiskomst.

Hij dient op 11 mei 1999 zijn kandidatuur in voor de betrekking van loods (Scheldemonde Vlissingen)- Oostende, loods (rivier)- Antwerpen, loods (kanaal)- Gent en loods (kust)- Zeebrugge, met een bijzondere voorkeur voor de betrekking als rivierloods.

1.5. Met een brief van 10 september 1999 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen wordt verzoeker in kennis gesteld van de kandidatenlijsten voor de betrekkingen van loods waarvoor hij kandidaat was.

Die brief luidt als volgt :

"U stelde zich kandidaat voor een varende functie bij de diensten van het loodswezen. Als bijlage vindt de kandidatenlijst(en) voor de verschillende functies waarvoor u zich kandidaat stelde.

De mogelijkheid bestaat evenwel dat u uw naam niet op de lijsten terugvindt. Hiervoor zijn verschillende redenen mogelijk :

* een onvolledige kandidaatstelling:
* uw leeftijd;
* de datum van kandidaatstelling :
* de door u behaalde brevetten, certificaten of getuigschriften voldoen niet of werden nog niet gelijkwaardig verklaard;
* u slaagde nog niet voor een taalexamen :
* de minimaal vereiste vaartijd werd niet gehaald.

1. Kandidaatstelling

In uw kandidaatstelling ontbreken momenteel nog documenten die noodzakelijk zijn om u een plaats op de kandidatenlijst(en) te kunnen toekennen, bv. formulier kandidaatstelling, vaartattest, kopie van de door u behaalde brevetten, certificaten of getuigschriften.

2. Problematiek leeftijdsgrens

2.1. Een federale (nationale) wet van 13 februari 1998 verbiedt om met ingang van 1 maart 1998 bij de aanwerving van overheidspersoneel een leeftijdsgrens te stellen voor indiensttreding.

De Vlaamse overheid wenst de leeftijdsgrens - voorlopig en in afwachting van andere maatregelen - te behouden en heeft er bij de federale overheid op aangedrongen om het principe van de leeftijdsgrens, zoals vermeld in de aanwervingsreglementen voor

scheepspersoneel, met één jaar te verlengen, dus tot 28 februari 1999.

De (federale) ministerraad is op 16 oktober 1998 bereid gevonden om het principe van de leeftijdsgrens met één jaar te verlengen. Het koninklijk besluit dat nodig was om dit uitstel definitief goed te keuren is tot op heden nog niet uitgevaardigd.

2.2. Door het afschaffen van de leeftijdsgrens zou het nodig zijn om alle kandidaten vóór de indiensttreding te onderwerpen aan tests (oefeningen) om de fysieke paraatheid te onderzoeken.

De Vlaamse overheid heeft daarom beslist om in de toekomst het scheepspersoneel aan te werven via aanwervingsexamens - waaraan iedereen, ongeacht de leeftijd, kan deelnemen - in plaats van via kandidatenlijsten.

2.3. Aangezien er momenteel nog geen aanwervingsexamens werden georganiseerd, was het nodig ondertussen een overgangsmaatregel te nemen:

* de kandidatenlijsten, waarvan u nu een kopie ontvangt, werden ’bevroren’ op 28 februari 1999;

* op de bevroren lijst staat iedereen die zich kandidaat stelde vóór of op 28 februari 1999 en op diezelfde datum niet ouder was dan 35, 40 of 50 jaar, naargelang de functie.

* bij de aanwerving van scheepspersoneel wordt voorlopig - tot er aanwervingsexamens zijn georganiseerd - uit de bevroren lijsten geput;

* ook de kandidaten die op de bevroren lijsten voorkomen en op of na 1 maart 1999 de leeftijdsgrens bereiken, kunnen nog aangeworven worden;

* op de bevroren lijsten worden ook volgend jaar nog de nieuwe punten voor vaart en brevetten verrekend.

Wanneer u de leeftijdsgrens overschreed vóór 1 maart 1999, komt uw naam niet op de kandidatenlijsten voor.

Uw naam staat evenmin op de kandidatenlijsten wanneer u zich op of na 1 maart 1999 kandidaat stelde.

3. <u>Brevetten, diploma's, certificaten en getuigschriften.</u>

In een aantal aanwervingsreglementen worden specifieke brevetten, diploma′s, certificaten en getuigschriften vereist om zich kandidaat te kunnen stellen. In andere aanwervingsreglementen leveren bepaalde brevetten,... punten op die in aanmerking komen voor uw rangschikking.

Bij het opstellen van de aanwervingsreglementen werd er tevens op gelet dat het niveau van de brevetten, diploma′s, certificaten en getuigschriften overeenkwam met het niveau van de functie.

Indien uw naam niet op de kandidatenlijst(en) voorkomt kan dit twee redenen hebben :

* u beschikt niet over een van de voor de functie vereiste brevetten, diploma's, certificaten en getuigschriften;
* het niveau van de door u behaalde brevetten,... is te hoog of te laag in vergelijking met de functie.

Mag ik u verzoeken om het hierbijgevoegd formulier (bijlage 1) samen met uw eventuele opmerkingen terug te sturen naar volgend adres:

Mevrouw Myriam Dierickx
adjunct van de directeur
departement Algemene Zaken en Financiën
afdeling Wervingen en Personeelsbewegingen
Boudewijnlaan 30
1000 BRUSSEL

Ik vestig er uw aandacht op dat alleen de schriftelijk ingediende opmerkingen zullen worden behandeld.

Zelfs indien u niet vermeld bent op de kandidatenlijsten die u werden toegezonden, blijft uw naam opgenomen in ons databestand.

Zodra een aanwervingsexamen wordt georganiseerd voor de graad en/of functie waarin u geïnteresseerd bent, zal u daarvan door mijn diensten op de hoogte worden gebracht";

1.6. Verzoeker stelt vast dat zijn naam niet opgenomen is in de als bijlage gevoegde lijsten.

Volgens verzoeker verneemt hij telefonisch dat de enige reden waarom hij niet op de kandidatenlijst voorkomt, te vinden zou zijn in de omstandigheid dat zijn kandidatuur na 28 februari 1999 werd ingediend. Ook verneemt hij dat, mocht zijn kandidatuur wel "tijdig" geweest zijn, hij inderdaad op de lijsten gestaan zou hebben, nu zijn kandidaatstelling voor het overige aan alle voorwaarden voldeed, dat hij een puntentotaal van 9,1 zou behaald hebben en dat zo hij op de lijsten had gestaan, hij reeds uitgenodigd zou zijn om de stage van één jaar aan te vatten per 1 oktober 1999;

2. <u>Over de gegrondheid van de vordering</u>.

2.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten

onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.2. Overwegende dat met betrekking tot de tweede voorwaarde verzoeker in een middel de schending aanvoert van artikel VIII 93 van het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 houdende organisatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de regeling van de rechtspositie van het personeel (VPS) en van artikel 4 van het bij het VPS als bijlage 8 gevoegde aanwervingsreglement; dat hij hierbij betoogt dat artikel VIII 93 bepaalt dat de gegadigden voor de betrekking van loods op een kandidatenlijst gerangschikt worden in orde van het aantal punten dat zij behaald hebben overeenkomstig het toepasselijk aanwervingsreglement; dat het aanwervingsreglement dat op hem betrekking heeft niet voorziet in een vergelijkend examen maar in het systeem van de kandidatenlijst op basis van een puntenaantal dat bepaald wordt in functie van de door hem uitgevoerde vaartijd en zijn hoedanigheid tijdens de vaartijd; dat artikel 4 van het aanwervingsreglement in uitvoering van artikel VIII 93 van het VPS bepaalt dat de kandidatenlijst "constant" wordt bijgehouden; dat dit volgens verzoeker betekent dat er aan de opname op de kandidatenlijst voor de betrekking van loods geen tijdslimiet gesteld wordt en dat, meer nog, uitdrukkelijk wordt bepaald dat die lijst permanent wordt bijgehouden; dat echter, steeds volgens verzoeker, de feiten aantonen dat de verwerende partij eigenmachtig besloot om de kandidatenlijsten op 28 februari 1999 te "bevriezen" en "alle later ingediende kandidaturen te weigeren door retroactief een cesuur in te bouwen"; dat hij

vaststelt dat daartoe elke wettelijke grondslag ontbreekt;

2.3. Overwegende dat artikel VIII 93 van het VPS bepaalt dat de gegadigden voor de betrekking van loods op een kandidatenlijst gerangschikt worden in orde van het aantal punten dat zij behaald hebben overeenkomstig het toepasselijk aanwervingsreglement gevoegd als bijlage 8 bij het VPS; dat luidens artikel 4 van dit aanwervingsreglement die kandidatenlijst constant wordt bijgehouden; dat door de kandidatenlijsten vast te stellen die afgesloten worden op 28 februari 1999 de verwerende partij een bijkomend selectiecriterium voor de opname op de kandidatenlijst heeft ingevoerd waarin echter niet is voorzien en dat aldus door een tijdslimiet in te stellen voor de ingediende kandidaturen de verwerende partij een kandidatenlijst heeft vastgesteld die strijdig is met het voorschrift van het constant bijhouden van de kandidatenlijst; dat het middel ernstig is;

2.4. Overwegende dat met betrekking tot de derde voorwaarde verzoeker argumenteert dat hij aan alle door het aanwervingsreglement gestelde voorwaarden voldoet om op de kandidatenlijsten vermeld te worden en dat hij gelet op zijn puntenaantal hij zelfs reeds aangeschreven had moeten worden om de opleidingsperiode van 1 jaar aan te vangen; dat het aldus volgens verzoeker duidelijk is dat daardoor voor hem een nadeel ontstaat dat eigenlijk niet meer herstelbaar is; dat het ook voor hem om een laatste kans gaat, in welk geval het verlies van de benoemingskans wel als een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel wordt aanvaard aangezien de verwerende partij reeds aangekondigd heeft dat het systeem van de kandidatenlijst volgens puntenrangschikking verlaten zal worden voor het klassieke systeem van het vergelijkend examen en er geen leeftijdsgrens meer opgelegd zal mogen worden; dat het huidig systeem voor verzoeker zeer

voordelig is en hij gezien zijn leeftijd (32 jaar) nu nog steeds binnen de maximumleeftijd van 35 jaar valt; dat hij bovendien na de aangekondigde hervorming van het VPS in concurrentie zal moeten treden met oudere scheepsofficieren, die nu, omwille van hun leeftijd, niet in aanmerking komen om te worden opgenomen op de kandidatenlijst; dat het huidige puntensysteem dat opgebouwd is uit een combinatie van vaartijd, het soort van vaart en de hoedanigheid van de kandidaat voor hem veel voordeliger is dan een vergelijkend examen; dat gelet op het reeds behaalde puntenaantal volgens het geldend systeem het zeker is "dat hij als leerling loods aangeworven zou worden per 1 oktober 1999 dan wel al zou zijn, moest hij op de lijsten zijn opgenomen" terwijl die zekerheid door de "bevriezing" van de lijsten, vervalt;

2.5. Overwegende dat de verwerende partij niet tegenspreekt dat verzoeker bij ontstentenis van een tijdslimiet om zijn kandidatuur in te dienen zonder enige twijfel op de kandidatenlijst opgenomen zou zijn geweest; dat blijkens haar brief van 16 februari 1999 de verwerende partij van plan is om, indien er vacatures zijn en indien er mag aangeworven worden uit de kandidatenlijst te putten terwijl in de toekomst het scheepspersoneel zal aangeworven worden "via aanwervingsexamens - waaraan iedereen, ongeacht de leeftijd, kan deelnemen - in plaats van via kandidatenlijsten"; dat uit de debatten is gebleken dat indien verzoeker op de kandidatenlijst had gestaan hij in nuttige orde geklasseerd was om samen met andere kandidaten uitgenodigd te worden voor de opleidingsperiode die aanvangt op 1 oktober 1999; dat om in de toekomst hetzelfde te kunnen bereiken verzoeker als gevolg van de bestreden beslissing klaarblijkelijk in een vergelijkend examen zal moeten mededingen met een groter aantal andere kandidaten dan thans het geval is, aangezien de beperking inzake leeftijd zal wegvallen, terwijl hij thans als het

ware gelet op zijn behaalde score vanzelf aangeworven zou worden; dat zulks voor verzoeker in de gegeven omstandigheden en gelet op de op til zijnde ingrijpende wijzigingen in het aanwervingssysteem een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel betekent;

2.6. Overwegende dat met betrekking tot de eerste voorwaarde verzoeker in essentie betoogt dat gezien zijn puntenaantal, hij in principe thans reeds aangeworven zou zijn en minstens op 1 oktober 1999 in dienst zou treden voor de opleidingsperiode; dat de "bevroren" lijst de laatste is die is samengesteld op basis van de kandidatenlijsten met rangschikking volgens punten bepaald in functie van de vaartijden en dat in de toekomst het kandidatenlijstsysteem afgeschaft zal worden en vervangen zal worden door een vergelijkend wervingsexamen, waarbij geen leeftijdsgrens meer zal gelden; dat een schorsingsarrest na 1 oktober 1999 voor hem geen nuttig effect meer zal hebben omdat toekomstige aanwervingen zullen gebeuren onder het nieuwe regime van een vergelijkend examen;

2.7. Overwegende dat uit de brief van de verwerende partij van 16 februari 1999 blijkt dat voorafgaandelijk aan hun indiensttreding de kandidaten geen examen moeten afleggen maar wel aan een opleidingsperiode worden onderworpen; dat zoals hiervoor reeds vastgesteld een aantal kandidaten werden uitgenodigd om een opleidingsperiode aan te vatten op 1 oktober 1999; dat de duur van die opleidingsperiode voor alle loodsenfuncties is vastgesteld op 1 jaar, waarna de kandidaat effectief in dienst treedt als loods; dat een schorsing van de uitvoering van de bestreden beslissing na de aanvang van de vooropgestelde opleidingsperiode noodzakelijkerwijze moet leiden tot een op een later tijdstip aanvatten van die opleiding met als uiteindelijk gevolg een latere effectieve indiensttreding als loods; dat aldus alleen

reeds gelet op wat voorafgaat om die reden de uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, aan Erwin MICHIELS bij brief van 10 september 1999 bekendgemaakt, waarbij de kandidaten-lijsten worden vastgesteld voor de betrekkingen van loods(Scheldemonde Vlissingen)-Oostende, loods (rivier)-Antwerpen, loods (kanaal)- Gent en loods (kust)-Zeebrugge, in de mate dat er in die beslissing op impliciete wijze wordt beslist dat Erwin MICHIELS niet wordt gerangschikt op die kandidatenlijsten.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig september 1900 negenennegentig, door :

de H. L. HELLIN, wnd. voorzitter, staatsraad,
Mevr. V. WAUTERS, griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

V. WAUTERS. **L. HELLIN.**